

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ 14^{ης} ΚΑΙ ΤΗΣ 15^{ης} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2013

Σήμερα, 14^η Νοεμβρίου 2013, ημέρα Πέμπτη και ώρα 13^η, συνεδρίασε η Ολομέλεια του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής μετά από πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής, κ. Ευαγγέλου-Βασιλείου Μείμαράκη, με ημερομηνία 6η Νοεμβρίου 2013 και θέμα της ημερήσιας διάταξης το εξής ερώτημά του προς το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής: «Σας αποστέλλω συνημμένα την από 04.11.2013 με Αριθμ. Πρωτ. 3160/06.11.2013 δήλωση ίδρυσης Κοινοβουλευτικής Ομάδας και παρακαλώ να έχω τη γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής επί του αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 16 του Κανονισμού της Βουλής».

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κώστας Μαυριάς, και έξι από τα λοιπά οκτώ πλέον Μέλη της Ολομελείας του Επιστημονικού Συμβουλίου, μετά την παραίτηση, κατά μήνα Μάρτιο του έτους 2012, του Καθηγητή Βασιλείου Δρουκόπουλου, οι εξής: ο Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Νικόλαος Σκανδάμης, ο Καθηγητής του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου κ. Ιωάννης Βασιλείου, ο Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ιωάννης Πανάρετος ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χρίστος Μυλωνόπουλος, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Παναγιώτης Παπανικολάου και ο Πρέσβης επί τιμή κ. Χαράλαμπος Καραμπαρμπούνης. Απουσίασαν, κωλυόμενοι, ο Επίτιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Ακαδημίας Αθηνών κ. Επαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος και ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Πασχάλης Κιτρομηλίδης. Με την τήρηση των πρακτικών επιφορτίσθηκε η Γραμματέας του Επιστημονικού Συμβουλίου, κυρία Σταματίνα Παπαδοπούλου-Γαρνέλη.

Μετά τη διαπίστωση της απαρτίας ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των
... του Επιστημονικού Συμβουλίου, τα οποία, αφού

2

άκουσαν τις διευκρινίσεις του Προέδρου του Επιστημονικού Συμβουλίου επί των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής και συζήτησαν επί μακρόν, ζήτησαν να συνεχισθεί η συζήτηση την επομένη το πρωί. Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου όρισε ως ώρα συνεδρίασης τη 10:30 της Παρασκευής 15^{ης} Νοεμβρίου 2013.

Η διακοπείσα συνεδρίαση συνεχίσθηκε την Παρασκευή 15^η Νοεμβρίου 2013, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου και τα εξής μέλη του: ο Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Νικόλαος Σκονδάμης, ο Καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου κ. Ιωάννης Βασιλείου, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χρίστος Μυλωνόπουλος, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Παναγιώτης Παπανικολάου και ο Πρέσβης επί τιμή κ. Χαράλαμπος Καραμπαρμπούνης.

Μετά από διεξοδική ανταλλαγή απόψεων, τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου διατύπωσαν ομοφώνως τη γνώμη τους, οποία έχει ως εξής:

Όσον αφορά τις προϋποθέσεις συγκρότησης Κοινοβουλευτικής Ομάδας ο Κανονισμός της Βουλής θέτει, στην παράγραφο 1 του άρθρου 15, τον κανόνα ότι ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός Βουλευτών είναι δέκα (10). Προβλέπει, ωστόσο, στην παράγραφο 2 του άρθρου 15, εξαίρεση από τον ανωτέρω κανόνα, ορίζοντας ότι ο ελάχιστος αριθμός περιορίζεται σε πέντε (5) υπό τις εξής, επί πλέον, προϋποθέσεις, νοούμενες σωρευτικώς: πρώτου, ότι το κόμμα με το οποίο εκλέχθηκαν και στο οποίο εξακολουθούν να ανήκουν οι Βουλευτές οι οποίοι επιθυμούν να ιδρύσουν Κοινοβουλευτική Ομάδα έλαβε μέρος με συνδυασμούς στα δύο τρίτα τουλάχιστον των εκλογικών περιφερειών της χώρας στις γενικές εκλογές από τις οποίες προήλθε η Βουλή, και, δεύτερου, ότι συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψήφων ολόκληρης της επικράτειας.

Περαιτέρω, στην παράγραφο 3 του άρθρου 15, εξειδικεύεται η εξαίρεση στον κανόνα του ελάχιστου αριθμού δέκα (10) Βουλευτών καθ' όσον αφορά Βουλευτές που επιθυμούν να ιδρύσουν Κοινοβουλευτική Ομάδα, στην περίπτωση που το κόμμα με το οποίο εκλέχθηκαν έλαβε

μέρος στις εκλογές σε συνασπισμό με άλλα κόμματα. Έτσι, προκειμένου να εφαρμοσθεί η ρύθμιση του Κανονισμού της Βουλής ότι και πέντε Βουλευτές αρκούν για την ίδρυση Κοινοβουλευτικής Ομάδας (παράγραφος 2 του άρθρου 15), ορίζεται ο μαθηματικός τύπος ο οποίος επιτρέπει να διαπιστωθεί αν κόμμα που συμμετέσχε στις γενικές εκλογές στο πλαίσιο συνασπισμού κομμάτων πληροί τις προϋποθέσεις της εξαιρέσεως από τον κανόνα. Αυτονόητο είναι ότι τα κόμματα που έλαβαν μέρος στις εκλογές στο πλαίσιο συνασπισμού κομμάτων κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Κανονισμού της Βουλής είναι κόμματα κατά την έννοια του άρθρου 29 του νόμου 3023/2002.

Αν ιδρυθούν πλείονες Κοινοβουλευτικές Ομάδες από κόμματα που έλαβαν μέρος σε γενικές εκλογές στο πλαίσιο συνασπισμού κομμάτων (παράγραφος 4 του άρθρου 16), οι Βουλευτές που εκλέχθηκαν στο πλαίσιο του οφείλουν να υποβάλουν, πριν από την εκλογή του οριστικού Προεδρείου της Βουλής, ενυπόγραφη δήλωση στην οποία αναφέρουν σε ποια από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες του συνασπισμού κομμάτων ανήκουν. Αν δεν υποβάλουν τέτοια δήλωση, θεωρούνται ότι ανήκουν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κόμματος του οποίου ο τίτλος αναφέρεται πρώτος στον συνασπισμό.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 16 του Κανονισμού της Βουλής ορίζεται η διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί για την ίδρυση Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Απαιτείται, έτσι: α. δήλωση στον Πρόεδρο της Βουλής περί ίδρυσης Κοινοβουλευτικής Ομάδας, η οποία β. περιέχει τον τίτλο του κόμματος, των μελών και του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, είναι γ. υπογεγραμμένη από όλα τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, δ. ανακοινώνεται στη Βουλή και ε. καταχωρίζεται στα πρακτικά. Παραπέμπει, εξ άλλου, η ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 16 στις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου («σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου»).

Η παραπομπή στις προϋποθέσεις του άρθρου 15 του Κανονισμού της Βουλής έχει την έννοια, αν δεν πρόκειται για περίπτωση εξαιρέσεως στον κανόνα του ελάχιστου ορίου των δέκα (10) Βουλευτών, ότι αρκούν δέκα (10) Βουλευτές για ιδρυθεί Κοινοβουλευτική Ομάδα, εφόσον έχει

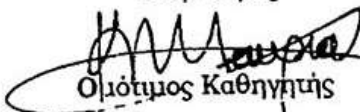
υποβληθεί σχετική δήλωση στον Πρόεδρο της Βουλής, αυτή δε περιέχει το τίτλο του κόμματος και τα ονόματα των μελών και του Προέδρου της, και έχει υπογραφεί από όλα τα μέλη της υπό ίδρυση Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Από τις ανωτέρω παρατιθέμενες διατάξεις προκύπτει σαφώς ότι, από γραμματικής, συστηματικής και τελεολογικής άποψης, η σχέση της παραγράφου 1 του άρθρου 15 προς τις παραγράφους 2 και 3 του ίδιου πρέπει να εκληφθεί με το νόημα ότι ο κανόνας της επάρκειας του ελάχιστου αριθμού των δέκα (10) Βουλευτών ως προϋπόθεσης συγκρότησης Κοινοβουλευτικής Ομάδας τίθεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 ως αναγκαία και ικανή προϋπόθεση. Πράγμα που σημαίνει ότι - εν αντιθέσει προς τις ρυθμιζόμενες στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 15 περιπτώσεις - δεν απαιτείται ούτε να έχουν εκλεγεί με το ίδιο κόμμα ούτε να εξακολουθούν να ανήκουν σε αυτό.

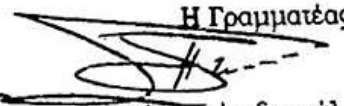
Επί τη βάση των ανωτέρω επισημαίνεται, όσον αφορά το νόημα του όρου «τίτλος του κόμματος» στην παράγραφο 3 του άρθρου 16, ότι ο νομοθέτης εκκινεί από την παράσταση ότι συνήθως οι προτιθέμενοι να ιδρύσουν Κοινοβουλευτική Ομάδα, ανήκουν στο ίδιο κόμμα. Επειδή, όμως, συμφώνως προς την παράγραφο 1 του άρθρου 15, αυτό δεν ανάγεται σε αναγκαία προϋπόθεση συγκρότησης Κοινοβουλευτικής Ομάδας, όταν οι Βουλευτές που πρόκειται να την απαρτίσουν είναι τουλάχιστον δέκα (10), ως τίτλος του κόμματος στην παράγραφο 3 του άρθρου 16 πρέπει να νοηθεί, στην περίπτωση που οι επιθυμούντες να συγκροτήσουν νέα Κοινοβουλευτική Ομάδα δεν ανήκουν στο ίδιο κόμμα, ο τίτλος της ιδρυόμενης Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Υπό την αντίθετη εκδοχή θα έπρεπε να νοηθεί ότι Βουλευτές που επιθυμούν να ιδρύσουν Κοινοβουλευτική Ομάδα (δέκα (10) τουλάχιστον), πρέπει να ανήκουν στο ίδιο κόμμα. Αυτό θα αποτελούσε, όμως, εννοιοκρατική προσέγγιση, η οποία δεν θα συνήδε προς την αρχή ότι η ίδρυση Κοινοβουλευτικών Ομάδων είναι δικαίωμα των Βουλευτών δυνάμενο, μάλιστα, εφόσον δεν διατυπύεται σχετικός περιορισμός, να ασκηθεί οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου.

Εν προκειμένω, από την υποβληθείσα δήλωση διαπιστώνεται ότι συντρέχει ο απαιτούμενος αριθμός Βουλευτών, ότι η δήλωση φέρει τις υπογραφές όλων των δηλούντων, ότι ορίζεται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ότι δίδεται ο τίτλος της υπό ίδρυση Κοινοβουλευτικής Ομάδας και ότι, επομένως, πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 15 και της παραγράφου 3 του άρθρου 16 εν συνδυασμῶ λαμβανόμενες.

Ο Πρόεδρος


Ομότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Κώστας Μαυριάς

Η Γραμματέας


Σταματίνα Παπαδοπούλου-Γαρνέλη